

A TANTÁRGY ADATLAPJA

1. A képzési program adatai

1.1 Felsőoktatási intézmény	Babes-Bolyai Tudományegyetem (BBTE)
1.2 Kar	Politika-, Közigazgatás- és Kommunikációtudományi Kar
1.3 Intézet	Politikatudományi Intézet
1.4 Szakterület	politikatudomány
1.5 Képzési szint	alapszak (BA)
1.6 Szak / Képesítés	politológus

2. A tantárgy adatai

2.1 A tantárgy neve	Regionális és helyi politika						
2.2 Az előadásért felelős tanár neve	Dr. Bakk Miklós egy. docens						
2.3 A szemináriumért felelős tanár neve	drd. Szabó Tamás						
2.4 Tanulmányi év	2	2.5 Félév	1	2.6. Értékelés módja	vizsga	2.7 Tantárgy típusa	vál.

3. Teljes becsült idő (az oktatási tevékenység féléves óraszama)

3.1 Heti óraszám	3	melyből: 3.2 előadás	2	3.3 szeminárium/labor	1
3.4 Tantervben szereplő össz-óraszám	42	melyből: 3.5 előadás	28	3.6 szeminárium/labor	14
A tanulmányi idő elosztása: 5 tanóra: egyéni tanulmányi óra: 2					óra
A tankönyv, a jegyzet, a szakirodalom vagy saját jegyzetek tanulmányozása					14
Könyvtárban, elektronikus adatbázisokban vagy terepen való további tájékozódás					5
Szemináriumok / laborok, házi feladatok, portofóliók, referátumok, esszék kidolgozása					5
Egyéni készségfejlesztés (tutorálás)					
Vizsgák					4
Más tevékenységek:					
3.7 Egyéni munka össz-óraszama			28		
3.8 A félév össz-óraszama			70		
3.9 Kreditszám			4		

4. Előfeltételek (ha vannak)

4.1 Tantervi	
4.2 Kompetenciabeli	

5. Feltételek (ha vannak)

5.1 Az előadás lebonyolításának feltételei	<p>Az akadémiai tisztesség elveivel összeegyeztethetetlen megnyilvánulásokat a Kar belső szabályai tiltják: http://fspac.ubbcluj.ro/resurse/formulare-regulamente/reguli-etice-si-deontologice/ illetve: http://www.bbte-politologia.ro/letoltesek.php A plágiumot a tanszék és a Kar 1-es osztályzattal és további szigorú rendelkezésekkel szankcionálja.</p>
5.2 A szeminárium / labor lebonyolításának feltételei	<p>A tárgyból érdemjegyet és kreditpontokat szerezhhetnek mindazok, akik a szemináriumi órák legalább 75%-án (azaz legalább 9 szemináriumon) részt vesznek.</p>

6. Elsajátítandó jellemző kompetenciák

Szakmai kompetenciák	<p>Konkrét helyzetelemzés a politikatudomány alapvető elveinek, elméleteinek és módszereinek alkalmazása révén</p> <p>Az alapfogalmak megfelelő alkalmazása a politikatudományok terén</p> <p>Az alapfogalmak adekvát használata a szakmai kommunikáció során</p> <p>Standard eljárások és kritériumok alkalmazása konkrét politikai programok értékelésében.</p>
Transzverzális kompetenciák	

7. A tantárgy célkitűzései (az elsajátítandó jellemző kompetenciák alapján)

7.1 A tantárgy általános célkitűzése	<p>Az előadássorozat célja bemutatni a regionális politika alanyait, aktorait és tárgyát. A kurzus a régió fogalmának komplex számbavételével kezdődik, majd megvizsgálja az európai regionalizmust civilizáció- és politikatörténeti, majd gazdasági és közigazgatási nézőpontból. A kérdéskör bemutatásának két fő iránya van: egyrészt az uniós területfejlesztési koncepciók, területi alapok közpolitikai irányvonala, másrészt annak a belső, konfliktusos folyamatnak a nyomvonala, amely mentén a kelet-közép-európai országok hagyományos közigazgatási rendszere mind újabb és újabb kihívásokat kap a gazdasági fejlődés révén.</p> <p>Kulcsszavak: régió, területfejlesztés, statisztikai régió, fejlesztési régió, kistérségek, területi identitás, föderáció, szubszidiaritás, aszimmetrikus regionalizmus, regionális stratégia, hálózat, partnerség, területi egyenlőtlenség, regionalizáció és regionalizmus, regionális pártok, helyi hatalom, eurorégiók, határmenti együttműködés.</p>
7.2 A tantárgy sajátos célkitűzései	<p>A kurzus elvégzése után a hallgatóknak:</p> <ul style="list-style-type: none"> – ismerniük kell a regionalizmussal és a regionális politikákkal kapcsolatos alapfogalmakat, általános elveket és összefüggéseket; – tudniuk kell összehasonlító tanulmányt készíteni a különböző országok regionális politikáiról – rendelkezniük kell azzal a minimális ismeretanyaggal, amely lehetővé teszi számukra a regionális fejlesztési intézmények munkájába való bekapcsolódást.

8. A tantárgy tartalma

8.1 Előadás	Didaktikai módszerek	Megjegyzések
1. A társadalom területi vizsgálata. Térszemlélet. A régió fogalma – terület, identitás, gazdaság, közigazgatás. Regionális tudományok. Térségi szintek. Területi egyenlőtlenségek.	Fogalmak, jogintézmények bemutatása. Konkrét példák elemzése	A hallgatóknak el kell olvasniuk a sillabuszban megadott szakmunkákat
2. A területi irányítás történeti és elméleti alapjai. A területi alapú politikai hatalom az európai civilizáció történetében. Területi hatalommegosztás a modern korban. Decentralizáció, dekoncentráció. Föderáció,	Fogalmak, jogintézmények bemutatása. Konkrét példák elemzése	A hallgatóknak el kell olvasniuk a sillabuszban megadott szakmunkákat

szubszidiaritás.		
3. A regionális politika intézményesülésének történelmi folyamata. Regionális érdekviszonyok. Fejlődési korszakok. Speciális intézmények. Partnerségek.	Fogalmak, jogintézmények bemutatása. Konkrét példák elemzése	A hallgatóknak el kell olvasniuk a sillabuszban megadott szakmunkákat
4. Regionális stratégiák. Regionális növekedés. Innováció. Agglomerációs hatások. Stratégiák az EU-ban. Területi szervezési rendszerek (Ausztria, NSZK, Franciaország).	Fogalmak, jogintézmények bemutatása. Konkrét példák elemzése	A hallgatóknak el kell olvasniuk a sillabuszban megadott szakmunkákat
5. A regionális politika szereplői. Egyenlőtlenségek és esélyek. Hatóságok. Civil szervezetek.	Fogalmak, jogintézmények bemutatása. Konkrét példák elemzése	A hallgatóknak el kell olvasniuk a sillabuszban megadott szakmunkákat
6. Határmenti együttműködések, eurorégiók.	Fogalmak, jogintézmények bemutatása. Konkrét példák elemzése	A hallgatóknak el kell olvasniuk a sillabuszban megadott szakmunkákat
7. Területfejlesztés és közigazgatás. Helyi hatalomgyakorlás. Területszervezési dilemmák.	Fogalmak, jogintézmények bemutatása. Konkrét példák elemzése	A hallgatóknak el kell olvasniuk a sillabuszban megadott szakmunkákat
8. Vidékfejlesztés. Falu és város. Vidékfejlesztés. Célok és eszközök. Programok. A román példa. A magyar példa.	Fogalmak, jogintézmények bemutatása. Konkrét példák elemzése	A hallgatóknak el kell olvasniuk a sillabuszban megadott szakmunkákat
9. Kistérségek. Jogi keret. Célok. Eszközök. Kistérség-mozgalom. Székelyföld mint régió.	Fogalmak, jogintézmények bemutatása. Konkrét példák elemzése	A hallgatóknak el kell olvasniuk a sillabuszban megadott szakmunkákat
10. A regionalitás közép-kelet-európai perspektívában. Történelmi kényszerek és regionalizáló voluntarizmus. Regionalizmus és regionalizáció.	Fogalmak, jogintézmények bemutatása. Konkrét példák elemzése	A hallgatóknak el kell olvasniuk a sillabuszban megadott szakmunkákat
11. Regionális politika az EU-ban. A NUTS. Fejlettség. A fejlesztési programozás. Területfejlesztési eszközök. Kohézió, partnerség	Fogalmak, jogintézmények bemutatása. Konkrét példák elemzése	A hallgatóknak el kell olvasniuk a sillabuszban megadott szakmunkákat
12. Régió- és vidékfejlesztés Romániában.	Fogalmak, jogintézmények bemutatása. Konkrét példák elemzése	A hallgatóknak el kell olvasniuk a sillabuszban megadott szakmunkákat
13. A regionalizmus és a politikai rendszer összefüggései. Regionalizmus és pártrendszer, regionalizmus és választási rendszer	Fogalmak, jogintézmények bemutatása. Konkrét példák elemzése	A hallgatóknak el kell olvasniuk a sillabuszban megadott szakmunkákat
14. Összefoglalás	Fogalmak, jogintézmények bemutatása. Konkrét példák elemzése	Vita

Könyvészet

Elazar, Daniel J: *De la etatism la federalism – o schimbare de paradigmă*. Altera (1997) nr.6., pp.22-35.

Horváth Gyula: *Regionális támogatások az EU-ban*. Osiris. Budapest, 2001.

Rechnitzer János (szerk.): *Fejezetek a regionális gazdaságtan tanulmányozásához*. MTA-RKK, Győr-Pécs, 1999.

Vincze Mária: *Dezvoltarea regională și rurală*. Presa Univ. Clujeană, Cluj, 2000.

Pálné Kovács Ilona: *Regionális politika és közigazgatás*. Dialóg-Campus, Budapest-Pécs, 2001. 13-38

8.2 Szeminárium / Labor	Didaktikai módszerek	Megjegyzések
A régió fogalma a tudományban és a közbeszédben	Az egyes fogalmak, példák konkrét áttekintése és megvitatása	A hallgatók önálló munkája és a házi olvasmányok elszámoltatható áttanulmányozása.
A föderalizmus hagyománya és a regionális államok. Az olasz és a spanyol aszimmetrikus föderalizmus/regionalizmus	Az egyes fogalmak, példák konkrét áttekintése és megvitatása	A hallgatók önálló munkája és a házi olvasmányok elszámoltatható áttanulmányozása.
A regionális intézmények kialakulása. Országtanulmányok.	Az egyes fogalmak, példák konkrét áttekintése és megvitatása	A hallgatók önálló munkája és a házi olvasmányok elszámoltatható áttanulmányozása.
A régiók fejlődése. Összefüggés a gazdasági fejlődés és a közigazgatási szerkezet között	Az egyes fogalmak, példák konkrét áttekintése és megvitatása	A hallgatók önálló munkája és a házi olvasmányok elszámoltatható áttanulmányozása.
A régiók és a városfejlődés. Régiókonstituáló szempontok	Az egyes fogalmak, példák konkrét áttekintése és megvitatása	A hallgatók önálló munkája és a házi olvasmányok elszámoltatható áttanulmányozása.
Románia és Kelet-Európa eurorégiói. Esettanulmány: DKMT	Az egyes fogalmak, példák konkrét áttekintése és megvitatása	A hallgatók önálló munkája és a házi olvasmányok elszámoltatható áttanulmányozása.
Vidékfejlesztés Romániában és Magyarországon	Az egyes fogalmak, példák konkrét áttekintése és megvitatása	A hallgatók önálló munkája és a házi olvasmányok elszámoltatható áttanulmányozása.
Kistérségek, önkormányzati társulások Romániában	Az egyes fogalmak, példák konkrét áttekintése és megvitatása	A hallgatók önálló munkája és a házi olvasmányok elszámoltatható áttanulmányozása.
A regionalizáció és regionalizmus vitája Spanyolországban, Romániában és Magyarországon	Az egyes fogalmak, példák konkrét áttekintése és megvitatása	A hallgatók önálló munkája és a házi olvasmányok elszámoltatható áttanulmányozása.
A NUTS és az EU tagállamainak hagyományos közigazgatása	Az egyes fogalmak, példák konkrét áttekintése és megvitatása	A hallgatók önálló munkája és a házi olvasmányok elszámoltatható áttanulmányozása.
A régiók alkotmányos jogállása, példák	Az egyes fogalmak, példák konkrét	A hallgatók önálló munkája és a házi

	áttekintése és megvitatása	olvasmányok elszámoltatható áttanulmányozása.
A területi egyenlőtlenség mérséklése, sikeres példák Európában	Az egyes fogalmak, példák konkrét áttekintése és megvitatása	A hallgatók önálló munkája és a házi olvasmányok elszámoltatható áttanulmányozása.
A regionális pártok szerepe	Az egyes fogalmak, példák konkrét áttekintése és megvitatása	A hallgatók önálló munkája és a házi olvasmányok elszámoltatható áttanulmányozása.
Összefoglalás	Az egyes fogalmak, példák konkrét áttekintése és megvitatása	A hallgatók önálló munkája és a házi olvasmányok elszámoltatható áttanulmányozása.

Könyvészet:

Döbrönte K. - Vida Sz: A regionális politika és intézményrendszer, In: *Tér és Tudomány*, 2004/4.

Hardi Tamás: *Az eurorégiók, mint a határon átnyúló fejlesztés eszközei a Kárpát-medencében.*

Hajdó Csaba: A Székelyföld régió és az európai regionális rendszer, In: Bodó Barna (szerk.): *Romániai Magyar Évkönyv*, 2002. 113-127.

Bodó Barna: *Politica regională și dezvoltarea teritoriului (Regionális politika és területfejlesztés)*, Marineasa Kiadó, Temesvár, 2003.

Frans Schrijver: *Regionalism after regionalisation: Regional identities, political space and political mobilisation in Galicia, Brittany and Wales.*

9. Az episztemikus közösségek képviselői, a szakmai egyesületek és a szakterület reprezentatív munkáltatói elvárásainak összhangba hozása a tantárgy tartalmával.

A kurzus kapcsolatot teremt a politikatudomány által tárgyalt, néhány általános kérdéskörrel, de ugyanakkor alapokat nyújt a regionális tervezői – közpolitikai - szakértői képzéshez is.

10. Értékelés

Tevékenység típusa	10.1 Értékelési kritériumok	10.2 Értékelési módszerek	10.3 Aránya a végső jegyben
10.4 Előadás	A kurzusokon és szemináriumokon szerzett ismeretek felmérése.	Zárthelyi írásbeli dolgozat, mely felméri a hallgatók előadásokon megszerzett tudását.	60%
10.5 Szeminárium / Labor	A szemináriumi tevékenység folyamatossága és a kapott feladatok teljesítése	A szemináriumi osztályzat a következő részjegyekből tevődik össze: a <i>félévi szemináriumi (házi) dolgozat</i> elkészítése (3 pont) + a dolgozat bemutatása (2 pont) + további házi feladatok (2 pont) + a szemináriumokon való aktív részvétel (3 pont).	40%

10.6 A teljesítmény minimumkövetelményei

A tárgyból érdemjegyet és kreditpontokat szerezhhetnek mindazok, akik az órák legalább 75%-án részt vesznek. Az érdemjegy a következő osztályzatok súlyozott összege:

– szemináriumokon való tevékeny részvétel és *félévi szemináriumi dolgozat*: 40%.

Kitöltés dátuma

Előadás felelőse

Szeminárium felelőse

2013 szeptember

Ballis

Falub

Az intézeti jóváhagyás dátuma

Intézetigazgató

2013. szept. 30.

G. Botv